

§ 7. Tertialrapport 2 2020 för Äldrenämnden

Dnr 1.2.2-368/2020

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner tertialrapport 2 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-09-11.

Uppföljningen i tertialrapporten fokuserar på nämndens bidrag till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål och verksamhetsområdesmål. Efter årets två första tertial gör äldreförvaltningen bedömningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av nämndens verksamhetsplan i huvudsak kommer att uppnås och genomföras under året.

Effekterna av Coronapandemin har haft en stor påverkan på äldreförvaltningens arbete under årets två första tertial och kommer även fortsättningsvis ha betydelse. Detta beskrivs närmare under rubriken "Konsekvenser av Covid-19-pandemin" samt under nämndmålet "Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande".

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottnér (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Den pågående pandemin har mer än något annat påverkat vårt samhälle. Effekterna ser vi alla i vår egen närhet. Antingen genom att själva ha, eller genom att ha anhöriga som har, drabbats av sjukdomen. Vi alla anpassar oss dagligen till de rådande restriktionerna, som begränsar vårt liv och vårt samhälle. Därtill påverkas vi alla av de långsiktiga effekterna

som uppstår till följd av en ekonomisk nedgång och en ökande arbetslöshet.

Stockholm står under kommande år inför stora demografiska utmaningar. För att klara den utvecklingen och vara en äldrevänlig stad krävs en samverkan och långsiktig samplanering mellan stadens olika delar. Äldrenämnden har en stor roll i detta arbete och ansvaret för Äldrevänlig stad bör därför återföras till äldrenämnden.

I ljuset av pandemin har de politiska skiljelinjerna blivit än mer tydliga. Under den förra mandatperioden genomförde vi i den nuvarande oppositionen flera åtgärder för att förbättra arbetsvillkoren inom äldreomsorgen och för att höja kvaliteten för de äldre. Det är uppenbart att mycket mer behöver göras. När det kommer till att skydda människor från smitta är vi beredda att gå längre än den blågröna majoriteten visat sig vara. Vi har länge sagt att det kan vara ödesdigert att inte koppla ihop kvaliteten inom äldreomsorgen med personalfrågorna och vi kommer inte sluta arbeta för att förbättra kontinuiteten för den enskilde. Det är inte rimligt att sätta företagens bästa före patientsäkerheten och det hoppas vi blivit tydligt även för de borgerliga partierna.

Stadens arbete bör nu vara inriktat på att ge oss alla som medborgare den trygghet som idag alltför ofta lyser med sin frånvaro i vardagen. Samhället måste stå starkt tillsammans när utmaningen är som störst och värna de sköra i vår stad.

De som jobbade i frontlinjen bar med risk för eget liv och välmående upp de samhällsfunktioner som gör att äldre kunde känna trygghet, sjuka kunde få nödvändig behandling och unga gavs möjlighet att lära och utvecklas. De gav normalitet när detta knappt annars fanns. Vi är dem alla ett stort tack skyldiga.

Det är av respekt för deras insatser, och för att samhället ska fungera bättre nästa gång vi utmanas, som vi också måste kunna självkritiskt konstatera att samhället inte var så starkt som vi alla borde kunna förvänta oss. De som jobbade i omsorgen fick alltför dåliga förutsättningar. Samtidigt som kommuner har ett beredskapsansvar var lagren av skyddsutrustning tomma. Anställda uppmanades att stanna hemma om de var sjuka, men den borgerliga majoriteten försvårade detta då de avskaffade målsättningen om minskat antal timanställda vilket resulterat i allt fler utan ekonomisk

trygghet vid sjukdom. Även tystnadskulturer har lättare att uppstå i verksamheter med låg andel fastanställda, vilket visat sig vara fatalt.

I stadens budget för äldreomsorgen finns år 2020 ett effektiviseringskrav på närmare 90 miljoner kronor. Det är bara att konstatera att dessa medel hade behövts i välfärden detta år. Under året har regering och riksdag beslutat om ökade resurser till välfärden. Trots att vi Socialdemokrater, och andra progressiva partier, väckt frågan har stadshusets politiska majoritet vägrat att fördela ut dessa medel till några välfärdsverksamheter. Det innebär att stadsdelarnas ledningar har behövt administrera stora sparkrav på exempelvis förskola, äldreomsorg samt insatser för barn, kultur och fritid samtidigt som de har förväntats hantera pandemin och de kostnader som det för med sig. Dessa sparkrav har också begränsat stadens förmåga att möta de problem som uppstått under året.

Vi behöver nu höja ambitionerna. Skapa fler trygga anställningar i omsorgen, ha bättre beredskap och öka anslagen till välfärden.

Många av äldrenämndens uppdrag har under perioden ställts om, för att klara det mest nödvändiga och för att det på grund av de rådande restriktionerna varit svårt att fullfölja dem. Vi kan bara hoppas att några av den borgerliga majoriteten tänker om kring vissa av uppdragen, med anledning av årets händelser. Att utreda om tryggt mottagande kan utföras av den äldres ordinarie hemtjänstutförare är ett uppdrag vi anser borde läggas ner. Framgångsfaktorn med arbetssättet är kvalificerade hemtjänstresurser som snabbt kan sättas in i hemmet. Under pandemin har flera utförare inte haft egna förstärkningsteam, utan fått förlita sig på staden och i ett läge där utskrivning från hälso- och sjukvård inte fungerar som den ska är det fel tid för fler privatiseringsexperiment.

Trygga anställda är garantin för kontinuitet, tillsvidareanställningar på heltid är en viktig komponent när staden vill förbättra kontinuiteten. Det är oroväckande att indexet Bra arbetsgivare fortfarande ligger under målet och har sjunkit i många stadsdelar. I en tid då kompetensförsörjningen kommer bli ett allt större problem är det av största vikt att värna personalfrågorna.

Grundutbildning och kompetensutveckling behövs för att omvårdnaden ska kunna bedrivas säkert och med hög kvalitet. Därför är det viktigt att redan nu ta höjd och planera inför de förändringar som är planerade, då menar vi den kommande regleringen av yrket undersköterska och införande av en enhetlig utbildning för yrkesgruppen.

Ledamoten Kerstin Thelander m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande:

Det har nu gått fler månader sedan Coronapandemin på allvar bröt ut i Sverige. Tyvärr har vi kunnat se att många av de som drabbats av covid-19 har haft äldreomsorgs insatser, vi har dessvärre också kunnat se hur den styrande majoriteten varit allt för långsamma med att agera med konkreta åtgärder för att minska smittspridningen inom äldreomsorgen. Personalen inom äldreomsorgen har fått ta ett stort ansvar och ibland ta risker för att ge våra äldre den omsorg de har rätt till. Vi hoppas att detta blir en lärdom för framtiden och att mer resurser skjuts till äldreomsorgen för att kunna ha en högre kvalitet inom verksamheten, fler tillsvidareanställda, för att inte de som arbetar inom äldreomsorgen ska behöva arbeta på flera olika verksamheter, och bättre arbetsvillkor, bara för att nämna några åtgärder.

Något som pandemin har visat oss alla är behovet och vikten av en stark och hållbar offentlig sektor. Det är det offentliga som ser till att det finns förstärkningsteam inom hemtjänsten, som även kan ta hand om smittade brukare från de privata utförarna. Och som under sommaren har möjliggjort semester för all den personal inom vården som inte kunnat ta ut sin semester. Det är även det offentliga som hållit uppe många privata företag för att säkerställa att pandemin inte får än större ekonomiska konsekvenser.

I tertialrapporten kan man se att förvaltningen ser med osäkerhet på framtiden och vilka effekter som pandemin kommer att få framöver.

Ledamoten Leif Söderström (SD) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande:

Äldreförvaltningen har inkommit med tertialrapport 2 till äldrenämnden vars syfte är att redovisa den bedrivna verksamheten.

Huvuddelen av verksamheten under 2020 har präglats av de förändringar i det vardagliga arbetet som den rådande pandemin har påtvingat. Skyddet av riskgrupper, som befunnit sig i en särskilt sårbar situation, har med rätta prioriterats och stora insatser har gjorts av medarbetare och förvaltning för att lyckas med detta.

Trots den uttalade strategin att skydda samhällets riskgrupper har smittan lyckats ta sig in i Stockholms äldreboenden. Vi efterfrågar därför en diskussion kring vad i virushantering som fungerat och vad som brustit.

§ 8. Revidering av riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg

Dnr 3.1-268/2020

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden bordlägger ärendet till nästkommande sammanträde.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-09-15.

Nuvarande riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg är beslutade av kommunfullmäktige den 11 december 2017. I budget för 2020 fick äldrenämnden i uppdrag att revidera dessa riktlinjer.

Riktlinjerna har genomgått redaktionella ändringar och en språklig granskning. Dokumentet har en ny disposition för att göra dokumentet mer användarvänligt. Nya avsnitt i riktlinjerna är bland annat förebyggande perspektiv, välfärdsteknik och överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende mellan kommuner i Stockholms län. Avsnitt som dessutom innebär nya förutsättningar handlar bland annat om tidsbegränsning av beslut, anställning av anhörig, trygghetslarm, daglig verksamhet, hemvårdsbidrag och servicehus.

Äldreförvaltningen föreslår att de reviderade riktlinjerna för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg ersätter nuvarande riktlinjer.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottnér (KD) föreslog att nämnden bordlägger ärendet till nästkommande sammanträde.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom ordföranden Erik Slottnérs (KD) förslag att bordlägga ärendet till nästkommande sammanträde.